

Міністерство освіти і науки України
ДНУ Інститут модернізації змісту освіти
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет імені
Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща),
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словаччина)

**VI Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”
Збірник тез доповідей**

4-5 квітня 2024 р.

**Міністерство освіти і науки України
ДНУ Інститут модернізації змісту освіти
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща),
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словаччина)**

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC
TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES:
REALITIES AND CHALLENGES**

**Тези доповідей
VI Міжнародної науково-практичної конференції**

4-5 квітня 2024 р.

**Мукачево
2024**

СЕКЦІЯ 3. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Гарагонич О., Микуланинець С. Сучасні методи просування продукції	69
Гоблик-Маркович Н., Ремез С. Стратегічне управління в умовах змін	72
Джунковська К. Бізнес в умовах війни: основні тенденції	74
Зарічна О., Рокус А. Особливості проведення оцінки конкурентоспроможності підприємства	75
Кадар Ю., Ліба Н. Дослідження поняття «маркетинговий аудит»	78
Ланченко Є. Удосконалення організації праці в сільськогосподарських підприємствах	79
Лизанець А., Нірі К. Сутність, роль та розвиток технологій управління підприємством	82
Лизанець А., Пеленко В. Маркетингова концепція управління збутовою політикою оптового торговельного підприємства	85
Лизанець А., Русин О. Сучасні тенденції розвитку HR-менеджменту	87
Лукеча М., Микуланинець С. Шляхи підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства	89
Молнар-Бабіля Д., Удворгелі Л. Впровадження продуктів функціонального призначення у закладах ресторанного господарства	92
Николин Б., Феєр О. Економічна стійкість організації в кризових умовах	94
Попович О., Ярош В. Правові аспекти в управлінні персоналом під час військового стану	95
Проскура В., Баняс З. Прийняття управлінських рішень в умовах нестабільності зовнішнього середовища	97
Пугачевська К., Левко Т. Конкурентоспроможність підприємства в умовах глобалізації	98
Пугачевська К., Мондик К. Маркетингове середовище підприємства: сутність та складові	101
Фокіна-Мезенцева К., Джунковський Ю. Управління проєктами на підприємстві в умовах цифровізації	102
Фокіна-Мезенцева К., Джунковський В. Цифрові технології в управлінні підприємством-суб'єктом ЗЕД	104
Хаустова К., Росул С. Сучасні підходи до сталого розвитку підприємства	105
Шатєєв О. Двосдиний підхід (виробник/споживач) до комплексу маркетингу	107
Шашовець Й. Місце економічної діагностики у системі антикризового управління підприємством	108
Шашовець Й., Новак І. Управління бізнес-процесами як структурним елементом бізнес-середовища підприємства	111

СЕКЦІЯ 4. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ

Братюк В., Помельнікова О. Пряме та непряме оподаткування в державі в сучасних реаліях	114
Максименко Д. Формування управлінської звітності за сегментами бізнесу	115
Мойсєєв Д., Ліба Н. Етапи впровадження автоматизованої системи управлінського обліку	117
Москаль О., Ліба Н. Інформаційні системи управління: сутність, функції, ефективність впровадження	119

➤ розвиток бренду роботодавця. Метою розвитку бренду підприємства є залучення, утримання працівників та їх мотивація до кращої віддачі. Для цього HR-менеджерам потрібно просувати переваги та цінність компанії на ринку. Використовувати соціальні мережі, взаємодіяти з професійною спільнотою та організовувати різноманітні заходи. Відстежувати відгуки про свою діяльність та забезпечувати позитивний досвід для співробітників.

Сьогодні успішні компанії проявляють інтерес до суспільства і природи, беруть участь у соціальних проектах і прагнуть зменшити негативний вплив на навколишнє середовище. Це стає беззаперечним трендом. Добре продумана корпоративна соціальна відповідальність може підвищити репутацію бренду роботодавця. Співробітникам важливо знати, які кроки компанія робить і як вона сприяє добробуту суспільства. Працівники усвідомлюють важливість свого внеску у вирішення проблем суспільства і готові брати участь у таких проектах.

Отже, HR-менеджмент в сучасних умовах відіграє вагомую роль в системі управління підприємством. Якщо керівництво та HR-менеджери українських підприємств зважатимуть на актуальні тенденції управління персоналом при розробці власних загальних стратегій та виборі пріоритетів кадрової політики, вони зможуть максимально зберегти трудовий потенціал і навіть знайти можливості для його нарощування в сучасному надзвичайно складному бізнес-середовищі та у сфері впливу значної кількості ризиків, з якими можуть зіткнутися вітчизняні суб'єкти господарювання.

Список використаних джерел:

1. 9 інструментів і трендів для HR-2023 URL: https://stud-point.com/blog/for_hr/9-instrumentiv-i-trendiv-dlia-hr-2023/
2. Головні HR-тренди 2024 року URL: <https://goit.global/ua/articles/holovni-hr-trendy-roku/>
3. HR тренди 2023: Які тренди HR впливатимуть на розвиток бізнесу в цьому році? URL: <https://hurta.work/blog/hr-trendy-2023-yaki-trendy-hr-vplyvatymut-na-rozvytok-biznesu-v-czomu-roczii/>

УДК 658.8:656.1

МАКСИМ ЛУКЕЧА

здобувач ОС Бакалавр спеціальності 073 Менеджмент
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

СВІТЛАНА МИКУЛАНИНЕЦЬ

кандидат економічних наук, старший викладач кафедри
менеджменту, управління економічними процесами та туризму,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Проблематика конкурентоспроможності та ефективності комерційних утворень залишається однією з актуальних питань у практичному плані в майже будь-якому економічному оточенні. Підприємства використовують логістичні стратегії для підвищення своєї конкурентоспроможності, зокрема шляхом оптимізації логістичних витрат та, відповідно, збільшення прибутковості активів підприємства.

Значущість логістичних систем і технологій на підприємстві збільшується разом зі зростанням обсягів і інтенсивності товарних потоків у зв'язку з розширенням підприємства (наприклад, вийшовши на нові ринки) або в умовах, коли сама специфіка

продукції та ринку вимагає високої оперативності. З огляду на те, що кожне підприємство має тенденцію до росту і розширення на нові ринки, а саме конкурентне середовище підвищує значення ефективності в діяльності підприємства, акцент на логістичній діяльності та забезпеченні її ефективності зростає.

Дослідження в категорії «ефективність логістичної діяльності» дозволяють зробити висновок, що змістовно вона визначається співвідношенням між досягнутим результатом (ефектом від застосування логістичного підходу) і ресурсами (логістичними витратами), які використовуються для його отримання.

Будь-яке підприємство з точки зору теорії розвитку можна розглядати як відкриту систему, що взаємодіє безпосередньо з оточуючим середовищем. Цю взаємодію визначає саме логістична діяльність, яка забезпечує гармонізацію взаємовідносин в ланцюжку виробник - постачальники - споживачі. Зовнішні та внутрішні фактори однозначно впливають на цю діяльність. Оцінка впливу цих чинників на логістичну діяльність підприємства дозволяє ідентифікувати ці фактори та розробляти систему методів і прийомів для максимального використання корисних факторів і зниження впливу небажаних факторів. Хоча вплив зовнішніх факторів на підприємство є складним для контролю, їх необхідно враховувати при плануванні логістичної діяльності для забезпечення максимального рівня ефективності. Змінюючи внутрішні фактори, підприємство може підвищити ефективність своєї логістичної діяльності.

Однією з ключових методологічних засад логістичної концепції, що застосовується на практиці вітчизняних підприємств, є системний підхід. Сутність цього підходу полягає в розгляді об'єктів, що складають логістичну систему, як цілісного утворення. Системний підхід дозволяє аналізувати об'єкт як комплекс взаємопов'язаних підсистем, об'єднаних загальною метою, з існуванням зовнішніх та внутрішніх зв'язків, що забезпечують ефективний розвиток у конкурентному середовищі.

Процес оцінки ефективності логістичної діяльності підприємства потребує адаптації для вирішення чотирьох основних завдань:

- Моніторинг логістичних операцій.
- Контроль за процесом виконання транспортно-логістичних послуг.
- Оперативне управління на основі прогнозованих тенденцій.
- Розробка подальших тактичних і стратегічних дій для вдосконалення логістичного процесу.

Основними методами підвищення ефективності логістичної діяльності залежно від різних сфер логістики є:

- Діджиталізація бізнес-процесів логістичної сфери передбачає використання інформаційних систем, спрямованих на збір, зберігання, обробку, публікацію та розповсюдження даних з метою зменшення трудомісткості управлінських процесів, підвищення надійності та ефективності у багатьох логістичних операціях, таких як управління запасами, складське господарство, обробка вантажів, закупівлі та дистрибуція.

- Консолідація вантажів, як процес, передбачає об'єднання двох або більше невеликих партій від одного або декількох постачальників у загальну велику партію. Цей метод широко використовується в галузі транспорту та розподілу.

- Метод мінімізації витрат полягає в узгодженні поставок для скорочення терміну зберігання надлишкових запасів. Він застосовується у процесах транспортування, закупівлі та управління запасами.

- ABC-аналіз передбачає розподіл запасів сировини і матеріалів на три категорії залежно від їхньої важливості, що базується на питомій вартості, швидкості доставки та інших критеріях. Цей метод широко використовується в сфері управління запасами, транспортування, зберігання, пакування, закупівель та розподілу.

- XYZ-аналіз полягає у класифікації позицій згідно з середньостатистичним відхиленням значень від середньої швидкості споживання товарів на складі до середньої

швидкості їхньої доставки. Цей аналіз також використовується у галузі управління запасами, транспортування, зберігання, пакування, закупівель та розподілу.

- Крос-докінг передбачає безпосередні поставки від постачальника або виробника без проміжного складування. Цей метод використовується в процесах транспортування, закупівлі та дистрибуції.

- Методика планування потреб у матеріалах (MRP) використовується у випадках залежного попиту. Вона передбачає розрахунок необхідності у всіх видів матеріалів, сировини, комплектуючих, деталей, необхідних для виробництва кожного продукту, відповідно до основного графіка у необхідному обсязі та з подачі відповідних замовлень на поставку. При визначенні часу розміщення замовлення беруться до уваги тривалість поставок, необхідний час їх прибуття, а також інші фактори. Цей метод застосовується для ефективного управління запасами, закупівель та розподілу.

- Прогнозування - це процес розподілу уявлень про майбутнє на основі спостережень і теоретичних припущень, що передбачає обґрунтовані оцінки щодо ймовірності настання однієї або декількох подій або можливих станів процесу (явища). Цей метод використовується для ефективного управління та закупівлі інвентарю.

Аналіз представлених методів підтверджує, що автоматизація логістичної діяльності та використання ABC і XYZ- методів є універсальними та можуть бути успішно застосовані в різних сферах логістики, включаючи управління запасами, транспортування, складське господарство, пакування, закупівлю, розподіл та обробку вантажів. Вони сприятимуть підвищенню ефективності використання активів підприємства, поліпшенню точності та швидкості виконання завдань, оптимізації кількості співробітників та використанню сучасного обладнання, що дозволить здійснювати логістичні операції швидко та якісно. Це сприятиме збільшенню доходів підприємства через економію часу при виконанні логістичних операцій, а також оптимізації витрат на логістичну діяльність через більш ефективне використання основних активів та зменшення витрат на оплату праці. Всі вищезазначені методи підвищення ефективності логістичної діяльності доцільно використовувати комплексно, як частину єдиного механізму, який спроможний визначати та мобілізувати наявні резерви ефективності в кожному з виділених функціональних сегментів логістики в системі показників для кожної логістичної підсистеми.

Отже, загальна сукупність розглянутих напрямів та методів підвищення ефективності логістичної діяльності в динамічному ринковому середовищі дозволить сучасному підприємству забезпечити конкурентні переваги в організації та управлінні власними логістичними процесами.

Розповсюджена практика використання логістики у господарській діяльності виправдовується необхідністю зниження загальних витрат підприємства та виходу на міжнародні ринки як конкуруючих учасників. Це досягається за допомогою логістичних інструментів. На жаль, конкурентоспроможність вітчизняних компаній, особливо на міжнародних ринках, залишається на низькому рівні. Проблема полягає не лише в технологічному відставанні виробничих процесів, але й у неефективних системах управління витратами, ресурсами, фінансами та матеріальними потоками. За суворої конкуренції підприємства вимушені шукати нові джерела конкурентоспроможності, які раніше не розглядалися як засіб посилення їхньої позиції на ринку.

Різноманітність форм організації підприємства, специфіка діяльності окремих учасників логістичних систем та інші фактори визначають широкий спектр підходів до підвищення ефективності логістичних систем, а, отже, і до оцінки ефективності прийнятих рішень.

Список використаних джерел:

1. Мельник Л. Г., Карінцева О. І. Економіка і бізнес : підручник / за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.

2. Проривні технології в економіці і бізнесі (Досвід ЄС та практика України у світлі III, IV, і V промислових революцій) / за ред. Л. Мельника, Б. Ковальова. Сумський державний університет, 2020. 180 с.

3. Сучасні тренди економічного розвитку: Досвід ЄС та практика України: підручник / за ред. Л. Г. Мельника. Суми: ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2021. 432 с.

4. Сярдова О.М. Формування програми та оцінка підвищення результативності логістичної системи. Актуальні проблеми економіки та права. 2013. №11.

5. Туктарова Р.І., Чирва О.Г. Логістичний аудит як інструмент підвищення ефективності діяльності підприємства. Вектор науки ТГУ. 2013. №11.

УДК 658.589:338.488.2:640.43(043.2)

ДЖОСІЯ МОЛНАР-БАБІЛЯ

кандидат хімічних наук, доцент,
доцент кафедри готельно-ресторанної та музейної справи
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ЛАРИСА УДВОРГЕЛІ

кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри готельно-ресторанної та музейної справи
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОДУКТІВ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ У ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

У структурі харчування сучасної людини використовується безліч природних і штучних харчових продуктів, відома величезна кількість різних дієт. Але в останні роки в це харчове різноманіття все більш впевнено вторгаються так звані функціональні продукти (ФП) – Food for Specific Health Use. Відмінністю цих продуктів від традиційних є те, що вони володіють не тільки поживними властивостями, але і надають цілеспрямовану дію на функціональну активність окремих органів і систем організму з профілактичною та лікувально-оздоровчою метою.

В Японії, яка є піонером застосування ФП, були сформульовані основні критерії, що дозволяють характеризувати продукт як функціональний.

До цих критеріїв належать:

- Містить речовини тільки природного походження;
- Не повинен випускатися у вигляді капсул, таблеток, порошків або інших лікарських форм;
- Може і повинен бути частиною харчового раціону щодня або протягом тривалого часу;
- Повинен надавати цілеспрямований вплив на певні функції організму;
- Володіти лікувально-профілактичною дією [1].

Позитивний ефект функціональних харчових продуктів для організму людини фахівці пов'язують з наявністю в них фізіологічно активних функціональних інгредієнтів, які здатні здійснювати різні види фізіологічного впливу. До функціональних інгредієнтів відносяться наступні групи

• Харчові волокна - їжа, багата волокнами, позитивно впливає на процеси травлення та зменшує ризик виникнення багатьох захворювань. Волокна збільшують відчуття

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>